

ŽIVOT

Zovko: Unatoč ratnim strahotama bl. Stepinac hrabro je promicao nesebičnost i solidarnost

BL. ALOJZIJE STEPINAC

Da i vjernici izražavaju svoja stajališta u javnom prostoru iznenađuje mnoge. U društvu koje je demokratski uređeno, a u Hrvatskoj djeluje više od 30 godina, iskazivanje vlastitih stajališta u javnom prostoru ne bi trebalo nikoga iznenađivati. Stoga projekt naslovljen "Stigmatizacija vjernika u javnom prostoru – imaju li oni pravo na ljudska prava?" u svom fokusu ima one osobe koje se smatraju vjernicima i izražavaju svoju vjersku pripadnost određenoj religiji i vjeroispovijesti. Kroz prikaz raznih udruga i inicijativa u pet članaka progovarat će se o pravu na slobodno očitovanje vjere ili drugog uvjerenja prema Članku 40. Ustava Republike Hrvatske te pravu na slobodi mišljenja i izražavanju misli prema Članku 38. Jesmo li spremni na mijenjanje slike vjernika u javnom prostoru?

10.09.2023. / 09:30 / Marija Pandžić

Željana Zovko: Medijskih napada će uvijek biti, ali je važnije držati fokus na pozitivnim stvarima i potvrdi da ono što radite ima svrhu i poruku

Veliko zanimanje javnosti izazvala je konferencija "Blaženi Alojzije Stepinac – svjedočanstvo vjere, ustrajnosti i nade" u Europskome parlamentu koja je održana u Bruxellesu 21. ožujka 2023. u organizaciji hrvatske zastupnice Željane Zovko. Naime, Zovko se našla na meti srbijanskih političara i medija zbog promicanja lika i djela hrvatskog blaženika. Kako je istaknula Zovko u razgovoru za Hrvatsku katoličku mrežu, kroz svoj parlamentarni rad aktivno se zalaže za očuvanje povijesne istine i njegovanje kulture sjećanja, a osobito kroz skupinu zastupnika EP-a za njegovanje europskog sjećanja na žrtve totalitarnih režima. Naglasila je kako je 2019. godine bila jedna od inicijatora

i supotpisnika rezolucije Europskog parlamenta o osudi svih totalitarnih režima.

Blaženi Alojzije Stepinac je bio žrtva dva totalitarna režima te je svojevrsni simbol rezolucije Europskog parlamenta o osudi svih totalitarnih režima kojom ujedno njegujemo i kulturu sjećanja te odajemo počast svim žrtvama totalitarnih režima.

“Blaženi Alojzije Stepinac je bio žrtva dva totalitarna režima te je svojevrsni simbol ove rezolucije kojom ujedno njegujemo i kulturu sjećanja te odajemo počast svim žrtvama totalitarnih režima. Jednako tako, kroz Odbor za kulturu i obrazovanje redovito organiziram događaje koji promiču hrvatsku kulturnu i povijesnu baštinu. Izuzetno poštujem lik i djela bl. Stepinca te sam uz poticaj Hrvatskog svjetskog kongresa odlučila približiti život i ostavštinu našeg blaženika široj europskoj publici.

Izuzetno mi je drago što je događaj okupio stručnjake ne samo iz Republike Hrvatske, već i iz Ujedinjenog Kraljevstva, Sjedinjenih Američkih Država i Svete Stolice, koji su iz različitih točki polazišta uspješno prenijeli Stepinčevu istinu u moru laži. Važno je dodati i mračne ratne okolnosti djelovanja bl. Stepinca, a unatoč kojima je hrabro promicao nesebičnost, solidarnost i ustrajnost u pomaganju svima bez obzira na rasu, spol, nacionalnu ili vjersku pripadnost. S obzirom na svrhovit odjek konferencije, odlučila sam izdati knjigu s glavnim zaključcima događaja kako bih doprinijela borbi protiv dezinformativne kampanje uništavanja karaktera bl. Stepinca i pomogla što skorijem okončanju postupka njegove kanonizacije.”



Željana Zovko

Hrvatska europarlamentarka naglasila je kako Europska unija u svojim temeljima ističe pravo na slobodno izražavanje i ispovijedanje vjere.

“To je ujedno i jedno od njezinih najvećih bogatstava kojima odražava svoju raznolikost kulturnu i jezičnu baštinu. Zadovoljstvo mi je što kroz aktivnosti u EPP-ovoj radnoj skupini za međukulturni i vjerski dijalog znatno doprinosim zaštiti vjerskih skupina, suzbijanju vjerske diskriminacije i osnaživanju prava na slobodu vjeroispovijesti diljem EU-a i svijeta. S obzirom na raznolikost vjerskih uvjerenja i kultura unutar EU, važno je postići ravnotežu između slobode izražavanja vjere i zaštite prava i interesa

svih građana, osobito kroz uključivu i otvorenu javnu raspravu uz poštivanje naših temeljnih načela, ljudskih prava, demokracije i solidarnosti.”



Željana Zovko

Osvrćući se na pitanja prava vjernika na slobodno ispovijedanje vjere Zovko je naglasila kako je to jedno od najznačajnijih sloboda koje je zajamčila suvremena demokracija.

Medijskih napada će uvijek biti, ali je važnije držati fokus na pozitivnim stvarima i potvrdi da ono što radite ima svrhu i poruku.

“Jednako tako, sloboda govora i izražavanja mišljenja je jedno od najviših načela našeg društva i pravo koje aktivno zagovaram i potičem. Medijskih napada će uvijek biti, ali je važnije držati fokus na pozitivnim stvarima i potvrdi da ono što radite ima svrhu i poruku. Za mene osobno je lik bl. kardinala Stepinca simbol nesebičnosti, snage i ustrajnosti u vjeri i uporište u kojem uvijek pronalazim utjehu i poticaj za daljnje djelovanje”, poručila je Željana Zovko.

Prof. dr. sc. Božo Skoko: Bl. kardinal Stepinac je hrvatskim vjernicima simbol i smjerokaz, njegova svetost živi i ljudi mu se utječu

Govoreći o liku hrvatskog blaženika kardinala Alojzija Stepinca čije spominjanje u hrvatskoj javnosti svaki put nanovo izaziva lavinu negativnih komentara u medijima, redoviti profesor s Fakulteta političkih znanosti dr.

sc. Božo Skoko istaknuo je kako najvažniji razlog leži u tome što je komunistička Jugoslavija gotovo pedeset godina prala vlastitu savjest i nastojala opravdati montirani sudski proces protiv Stepinca i gotovo zločinački odnos prema jednom nadbiskupu i kardinalu.

Godinama se namjerno i strateški plasirane lažne informaciju, pogrešne interpretacije, prešućivano je sve dobro što je kardinal Stepinac činio... To se radilo uoči, za vrijeme i posebno nakon suđenja i smrti kardinala Stepinca.

“Uostalom o tome su nakon njegove smrti izvijestili vodeći mediji zapadnog slobodnog svijeta. Zbog toga su godinama namjerno i strateški plasirane lažne informaciju, pogrešne interpretacije, prešućivano je sve dobro što je kardinal Stepinac činio... To se radilo uoči, za vrijeme i posebno nakon suđenja i smrti kardinala Stepinca. Oni koji su htjeli pozitivno govoriti o Stepincu sustavno su onemogućavani pa i kažnjavani. Tako je stvorena jedna sasvim iskrivljena slika o Stepincu, na koju nažalost mnogi i danas nasjedaju, na nju se pozivaju ili je šire. Kad je ta slika dekonstruirana činjenicama u slobodnoj Hrvatskoj jasno je da mnogima to nije odgovaralo pa ne samo da nisu prihvatili dokaze, već su još agresivnije nastavili širiti laži na Stepincu i ustrajavati na montiranim činjenicama. Zbog toga je čak i dio hrvatske javnosti zbunjen. Nisu upoznali Stepinca i njegovo djelo na pravi način. Drugima činjenice kvare stvoreni dojam pa radije prešućuju pozitivne stvari ili ih potpuno ignoriraju.”

Kako je istaknuo Skoko, određenim krugovima u Beogradu koji su godinama zastupali velikosrpsku politiku nipošto ne odgovara prava istina o Stepincu jer bi srušila mit koji su tamošnje institucije gradile desetljećima, a to je kako su Hrvati zločinački narod, kako su bili u Drugom svjetskom ratu isključivo na krivoj strani, a kako su Srbi bili na pravoj, jedine žrtve i pravednici.

“Kad bi prihvatili istinu o Stepincu onda bi morali prihvatiti činjenicu da sve nije crno-bijelo, da Katolička Crkva u Hrvatskoj nije ‘zločinačka’ kako su pojedinci tvrdili već da se i u najtežim vremenima zauzimala za istinske vrijednosti, dobrobit ljudi bez obzira na vjeru i naciju te pravdu. A na čelu takve Crkve je bio Stepinac kojeg su toliko blatili i prezirali zbog njegova iskrenom domoljublja. Morali bi pogledati vlastitu prošlost i priznati svoje zločine, kako u Drugom svjetskom ratu, tako i u suvremenim ratovima tijekom agresije na Hrvatsku i BiH. Međutim, u zamahu rehabilitacije četništva i krivotvorenja povijesti to je teško očekivati. Zato me nimalo ne

iznenađuju nove hajke protiv Hrvata, državni propagandni filmovi koji krivotvore povijest i udari na Stepinca. No, papa Franjo je SPC-u i srbijanskim intelektualnim krugovima dao posljednju priliku da iznesu te nove dokaze koji bi narušili Stepinčevu svetost. Nažalost, ništa novo nismo vidjeli osim stare propagande. Dodatni razlog ocrnjivanja Stepinca, kako izvana tako i od pojedinih krugova u zemlji je njegovo značenje za vjernički narod u Hrvatskoj i Hrvate izvan Hrvatske. On je simbol i smjerokaz, njegova svetost živi i ljudi mu se utječu... Čak i oni koji ne vjeruju, a poznaju povijest doživljavaju ga istinskim hrvatskim velikanom.”

Skoko je ustvrdio kako su Hrvati na vlastitoj koži osjetili izravno posljedice tri totalitarna režima – nacizma, fašizma i komunizma te zato kao simbol otpora svakom totalitarizmu hrvatski vjernici štiju kardinala Alojzija Stepinca, koji je bio zagrebački nadbiskup baš u ta krizna vremena, od 1937. do 1960. godine.

“Ponosni su na njega, jer je – kako je to lijepo rekao papa Benedikt XVI. tijekom posjeta Hrvatskoj u lipnju 2011. – ‘U vrijeme nacističke i fašističke diktature postao je braniteljem Židova, pravoslavnih i svih progonjenih, a potom u doba komunizma, odvjetnik svojih vjernika, napose mnogih progonjenih i ubijenih svećenika.’“



Prof. dr. sc. Božo Skoko / Foto: Boris Scitar/PIXSELL

Medijski stručnjak dr. sc. Božo Skoko osvrnuvši se na pitanje javnog ispovijedanja vjere ustvrdio je kako još nismo, nažalost, postali zrelo i

tolerantno društvo, a najčudnije je kako oni koji najviše zagovaraju otvorenost prema drugima i drugačijima propagiraju ponajviše isključivost.

Nažalost, još nismo postali zrelo i tolerantno društvo, a najčudnije je da oni koji najviše zagovaraju otvorenost prema drugima i drugačijima propagiraju ponajviše isključivost.

“Tako svjedočimo tužnoj činjenici da oni koji prosvjeduju i marširaju za svoja prava, pri čemu ih nitko ne ometa, nasilno smetaju drugima da se bore za svoje vrijednosti. To je licemjerje. S jedne strane su to ostaci komunističke ideologije koja je vjeru, vjernike i Crkvu smatrala svojevrsnim neprijateljima, a s druge strane jako je puno nerazumijevanja problematike duhovnosti među onima koji ju komentiraju, pa je svode na banalnost ili ju pokušavaju tumačiti kroz prizmu politike i nevladina sektora.”

Nadodao je kako svjedočimo i svojevrsnom trendu u kojem je društveno poželjno “lupiti” po većinskoj Katoličkoj Crkvi i vjernicima, dok se to isto neće nipošto usuditi kad su u pitanju neke druge vjerske zajednice i religije. Skoko je naglasio kako je također licemjerje, ali i dio jedne mnogo šire priče čiji je cilj istisnuti Crkvu iz javnog života kao važnog sugovornika.

“Jasno ni Crkva nije bez grijeha. Nerijetko su pojedinci i institucije davali povode – od počinjenih grijeha, preko licemjerja do izrazito loše komunikacije. Tako su u medijima stvoreni svojevrsni modeli ‘tipičnog’ vjernika, ali mislim da se ta slika ruši jer se vjernicima deklariraju i poznate osobe, i oni kojima određenu popularnost u drugim područjima djelovanja pa tako razbijaju stereotipe.”

No, dr. sc. Božo Skoko smatra da se slika vjernika u 21. stoljeću itekako promijenila posljednjih godina, koliko god pojedini mediji pokušavali zadržati ili nametnuti tu sliku “tipičnog” vjernika.

Puno je u javnom životu iznimnih intelektualaca, pa i popularnih osoba iz svijeta show businessa koji javno svjedoče svoju vjeru.

“Mnogi su naučili da imamo vjernika i među liberalima, i među socijaldemokratima... Puno je u javnom životu iznimnih intelektualaca, pa i popularnih osoba iz svijeta show businessa koji javno svjedoče svoju vjeru. Također, pojedinci iz Crkve i crkvenih institucija postali su otvoreniji prema

medijima i javnosti... Sve to mijenja ustaljenu sliku. Čak i zlonamjerni mediji je ne mogu ignorirati”, poručio je medijski stručnjak Skoko.

Članci objavljeni u sklopu projekta “Stigmatizacija vjernika u javnom prostoru – imaju li oni pravo na ljudska prava?”:

INICIJATOR MOLITVE NA TRGU Mediji su znatno utjecali na javno mnijenje navodeći kako mrzimo žene

“Progledaj srcem” znak je potrebe zajedništva i učvršćivanja vjere vjernika iz cijele Lijepe Naše

Ante Čaljkušić: Kroz povijest Katoličke Crkve vidljivo je javno svjedočenje vjere

Zovko: Unatoč ratnim strahotama bl. Stepinac hrabro je promicao nesebičnost i solidarnost

Liječnici kao “odvjetnici nerođenog djeteta”

Autor: Marija Pandžić, novinarka Hrvatske katoličke mreže
(marija.pandzic@hkm.hr)

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

